

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968*.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g02-shoot-d1e268853/facsimile.pdf> (tilgået 22. juli 2024)

Anvendt udgave: Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind II. Spalte 1477-3968

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

fordig. Jeg skal altsaa anbefale denne Forslag til Forfæltingens Betænkning.
Ørstebed: Jeg maa tilberde, at jeg ikke kan anfør denne Sætning alene for sagtas og indholdsdel. Det foretaktes mig at være aldeles klart, at Forhandlingen i Reglene for den dommede Magts Organisation og forordnet den halv uorden man komme fra Lovgivnings- og ikke andenrettskra. Derafom den her omhandlede Sætning imidlertid ogsaa fuldt mere, for der ikke måtte være tilladt for nærværende Styrkehavne af vor Lovgivning vilde være meget farligt, da der er mange Utlænede, hvor jordadne ere aldeles overværdige. I andre Stater ere Overdomstolene organiserede fastslættet, at de funne unvanlig Kommissioner eller extraordinaire fastslættet, til at behandle de Sager, der ikke kunne behandles af de ordinære Dommer, hvilket underiden ogsaa er overværdigt, fordi der er Individualt implementet i Forbundstolen, der hører til forstillinge Jurisdicitioner, uden at være i de tilfælde, i hvilke Kongen selv hører en Samrådning. Efter vor nærværende Indretning vil der dermed henlægge under Justitsministeriet at bestille jordadne Kommissioner, og der er heller ikke den allmængde Fælles dermed forbudt; det er endog nothøft betragtende som gennem Overdomstolen, da der ikke derfor gælder nogen Forordning i Betænkningens Ret til at gøre til Højesteret. En jordad Forordning gennem et extraordinær Bevilgning, hvorenden er dog var underlagen Højesterets Faststillelse, kan man ikke opnå Gampeler på gennem en lang Tidretning, gennem flere Generationer, og jeg ser altsaa ikke, at der her findes noget Gampeler, der funde give Kunslunding til at anfør en jordad Behæmmelse for høresagen. Det er endnu også andre mindre betragtende Behæmmelejer angaaende Jurisdicitionens Størrelse, som udenvidt også funde sine uden ved Lov, f. Ex., naar en Godteids Stiftsbevægelse eller Virk gaaer ind, eller noget lignende, da at henlægge det under den allmængde Jurisdicition, hvorunder det hører, eller gøre andre jordad Omordninger af Jurisdicitionerne, som funde være bequeme, hvorenden man ikke i nogen Henvendelse præjudicerer Regent Ret. Jeg troer høstelæs, at Paragraphen er overflødig, og kan give Anledning til Modtagning, og jeg for mit Dæk til derfor stemme dertil.

Ørbørem: Det arde Problemet, som nu satte sig, medførte, at Sætning var fragtigt. Jeg troer dog, at det allerede i Udvælgelses Bestemming er govtigert, at min tidelige Parafag er sand. Det hedder vel: "Kan det nemlig staa fast, at den dommede Magts Udvælgelse kan ordnes ved Lov, da er det dermed ikke blot ejjort, at Domstole ikke kunne indrettes, spørgesler eller omændnes uden en forlængede Magts Mellemkomst; da er ikke mindre ejjort, at Domstolen ikke Udvælges, da ikke Retsforsigtningen kan ordnes ved Lov." Man har derfor ikke udelukket al Gældenhedspligt, men man har også dermed tilhændegjort, at Ingen kan drages fra sit lovligte Dømstolighed; man har udelukket, at den hele Proces kan ordnes af Lovgivningsvoeren og kan fremsættes. Nu møder man Forslaget om denne Regel Antageligt med en dobbelt Indretning; man højer i det en Ørdest, den er overslektig, og i det andre, den er betenklig. Jeg troer, den er høsten overslektig eller betenklig. Det er ikke overslektig, og jeg skal derfor anføre et Gampel. Det maaette med Hensyn til Sprengsmælet om Lovgivningens Område efter en naturlig Fortolkning af Afsættningen af 28de Mai 1831 § 4 i det Vorstigste gaaede gældte de samme Regler for de rædselige Lovindfælsholdere og for den constitutionelle Rigsdags Bestemmende, naturligvis ikke med Hensyn til Rædsigheden, men med Hensyn til, hvilke Døre der hulde fremlægges. Nu vil det være i de Hulde eller Alten Uendring, at man ikke anfører det for givet, ikke for overværdigt, at en Lov om Criminal- og Politiretten i København vedvarende fulde forslagges Lovindfælsholdenderne; altsaa en saa rigtig Lov som den, der ordner en hel del af Ret i København, der var Roget, som man for nogle Aar tilbage ikke anfører det overværdigt nødvendigt at forslagge Lovindfælsholdenderne. Jeg kunde nævne flere, underledes fra høstede Gampeler, men jeg holder mig til dette ene, for at vise, at Sætningen ikke er overslektig. Nu vil man maaette sige: vi leve i 1849, og alle de saaas Situations-

heber, der sandt Sted for 10 eller 5 Mae åren, de ville nu ikke komme frem; saa høver jeg derifl, at det er muligt, det er muligt, at der nu er kommet en saa bestemt, constitutionel Lovstilling, at alle Grundlovsprincipia overholder, det er muligt, men ikke vist.

Man højer paa den anden Side, at Kongen er betenklig. Jeg høver derifl, at de Betænkigheder, som kunde komme frem, hvorenden der kunde opnås Saergemaal om, hvorenden Retsforsigtningen kunde overfligges ved de nærværende Forhandlinger, var Grund af den nærværende Lovgivningens Udelæggelse, fordi den har nedtagt en Præmper, hvilket Regeringen anbefaarde, som maatte rettes ved Lovgivningens egen Indretning, da der gælder overfor sig, alle disse Betænkigheder man såde hørt, ejer Lovgivningen har nedtaget et Forslag, der gik ud fra den arde Rigtspræsident for København og Die Distrikter (Øst), hvorenden Kongen kan meddele de Undtagelser fra de nu gældende Lovs, der ifølge hidtil gældende Bestemmelser have været drøgt. Forhenvist altsaa den nu gældende Lovgivning manne være af den Rainne, at det er overværdigt at for komme Retten, at gøre en Udelæggelse fra de nu gældende Lovs, forhenvist altsaa som en Undtagelse ikke kan undværes under den nu behændige Retsforsigtning, saa affter det nu nedtagne Forslag, at Regeringen fremstæder beholder den udeladende Præmper, man derfor er den af os foreslagte Sætning aldeles ikke angrebent.

Jusititsministeren: Jeg skal tilslade mig at bemærke, at den Grund, som af den arde Ørdest blev fremstillet til Aubetning for nærværende Forslag, at nemlig Anordningen om Politirettenens Domstolighed i København kunne udgaae, uden at det ansaas overværdigt, at den forslagdes for Sæmboersamlingen, dog ikke var ganske udgaaet, ejerd jeg troer, at den Kunstue, han gik ud ved, om at Saunders Sælling i Henstende til vores Døraade, om end ikke i Henstende til deres Monstighed, fulde være den samme som Rigtspræsident, ikke var fuldstændig tægtig. Det er i Lovgivningen af 1831 højet visst Grund for denne Ørdestgåelse i den rædselige Stiftsbevægelses Udgangsgang, som der var tilhørt Provinsialfælsholderne, det Kongen havde givet et Tilhæng om, at han ikke ville lade utkomme nogen Lov, som angår Undersætters gældende Forhold og Rettsigheder, uden at den var forslagd Provinsialfælsholdene; men her er en fuldstændig udgående Ørdestgåelse i den langtvede Monstigheds tilhæng Rigtspræsident, og ikke høstelæs begrænset i Henstende til Omfang som den freghængende. Derfor troer jeg, at denne Bemærkning af den arde Ørdest erader sin Dag. Men hvad Sægen selv angører, skal jeg, naar det først af Forhandlingen er anfægtet, at man ved en Bestemmelser om den, hvorpaa Forslaget gaaer ud, "at den dommede Magts Udvælgelse kan ikke ordnes ved Lov", ikke vil forhindre, at de samme Bestemmelser, som hidtil have været uafst. overværdige, kunne også i Sæmboen anvendes, netop paa Grund af den af Ørdesten nævnte Paragraph, med Hensyn til Regeringens fremtidige Ret til ved Bevillinger og faststille Bestemmelser at afsætte sig Mængder, ikke længere finde nogen Bestemmelser ved denne Paragraph, thi i Grundbanden, at den dommede Monstighed mås ordnes ved Lov, i vend Rigtsighed er jeg fuldstændig enig med Udvælgelsen; det altsaa kan denne Bestemmelser af mine tidlige Hærringer, jeg har trent at burde fremstille. Minde om ikke have nogen mod Lovslagte at citerde, naar den ikke ved Lovet, man hulde har efter den hæftandne Lov anfør sig ved højet til at gjøre, ved dommede Kommissioners Bestillelse, os høres.

Ørbørem: Jeg vil naturligvis meget nødig gaae ind paa Lovfortolkning af § 4 i Afsættningen af 28de Mai 1831; men højs jeg vilde gjøre det, vilde det ikke være vanskeligt for mig at vise, at den arde Jusititsminister citere saa lidt, at dette ikke kan logges til Grund for en Fortolkning. Med Hensyn til Sægen selv, maa jeg ganske være af den samme mening, som jeg tidligere gjorde, men jeg sat ikke uden en nærmere Betænkning gaae ind paa at vise, hvorfor jeg anfør det Gampeler, jeg anførte, aldeles oplysende. Om nu Forboden har forandret sig sædvanlig, at de Bestemmelser, der gjaldt for 5 Mae åren, nu er, som sagt, muligt, men vilde ved jeg det ikke. Høst nu nu de med nærværende Forslag relte Betænkigheder angaaer,